

1991/92

תצפית בגידול מלונים - אביב - בחדליה בבית צמיחה-סיפולים אגרוסכניים

תחנת ניסויים כיכר-סדום

תחנת ניסויים "יאיר"

רבקה אופנבך, עמי מדואל, מוטי ארנון, בני וקנין, ישראל צברי - מו"פ נגב-ערבה

תחנת ניסויים "יאיר"

יורם צביאלי - שה"מ - לשכת הדרכה נגב

תקציר

גידול מלונים בהדליה בשיטת זרוד הענפים הצדדיים בבתי צמיחה, התרחב בשנים האחרונות, תוצאות שיטת גידול זאת הביאו לעליה ביבול ובעיקר עליה באיכות הפרי.

נערכו מספר תצפיות פרלימטריות בעומדים, קיטומים ודלול פירות בשתי תחנות הניסיונות:

תחנת ניסויים כיכר-סדום

באזור כיכר סדום, בהשוואה לערבה המרכזית, קיים גידול מלונים במנהרות עבירות בשיטת הגידול השרוע בלבד.

נבחנה השפעת הורדת 3 הענפים הצדדיים, בגידול השרוע, על יבול איכות והבכרה. (זן ערבה, מועד שתילה 19.1.92, בבית צמיחה גבוה).

נמצא כי קיטום הענפים הצדדיים הראשונים הביא לעליה בגודל הפרי ללא פגיעה ביבול הכללי, לא נמצא דיחוי משמעותי בקטיף הפרי הראשון. באביב המוקדם חשיבות רבה בקבלת פרי גדול ובכיר.

בבדיקת עומד צמחים, השוואת 1.6 צמחים למ"ר בהשוואה ל-2.5 צמחים למ"ר, לא נמצא יתרון לעומד גבוה, אלא אף חסרון בירידה בגודל הפרי.

נלמדה השפעת עומד גבוה ליחידת שטח, בגידול השרוע, על היבול וגודל הפרי. נבחנו 3 עומדים, 6.6, 8.0 ו-10.0 צמחים למ"ר, קיטום ענפים צדדיים ראשונים (3-4) וקטום אמיר צמיחה אחרי 12-15 עלים.

בכל הטיפולים התקבל פרי בגודל קטן שאינו ניתן לשיווק, פחות מ-500 גרם לפרי.

לא נמצא יתרון בהגדלת צפיפות הצמחים בגידול השרוע.

נבחנה השפעת צפיפות גבוהות 6.6, 8.3 ו-10.0 צמחים למ"ר בשיטת הדלייה וקטום ענפים צדדיים ראשוניים עד לגובה של 60 ס"מ. מנסיון ראשוני והקדמי זה, ניתן לראות מגמות בלבד. גודל הפרי שהתקבל בעומד הגבוה 6.6 היה גדול מהעומד 8.3 ו-10.0 צמחים למ"ר.

הפרי נקטף כמעט בקטיף חד פעמי והתרכז בשבוע הראשון של מאי החל מ-28.4 והסתיים ב-17.5. יש לזכור כי מועד השתילה היה 19.1.92. יש להמשיך ולבחון השפעת עומדים גבוהים בהדלייה בלבד ובמועד שתילה מוקדם יותר שיתאים לשיווק הפרי בתקופה מוקדמת בה מחירי השוק גבוהים.

תחנת ניסויים "יאיר"

נבחנה השפעת עומדים ודלול פירות על מרכיבי היבול השונים, בזן ערבה בהדלייה, משתילת 13.1.92 בבית צמיחה גבוה. הצפיפיות שנבחנו החל מ-1.6 צמחים למ"ר וכלה ב-5.5 צמחים למ"ר. בצפיפויות הגבוהות עיצוב הצמח ודילול הפירות, לא נעשה העצוב בזמן המתאים ולכן לא בא לביטוי הפוטנציאל האפשרי של הצמח וקיים קושי בהסקת מסקנות. בצפיפויות המקובלות נמצא כי בצפיפות נמוכה 1.65 צמחים למ"ר התקבל פרי גדול יותר מהצפיפות הגבוה של 3.3 צמחים למ"ר, ללא פגיעה משעותית ביבול הכללי.

חשוב להדגיש שגם בבדיקה זאת כמו בתחנת הניסיונות בכיכר-סדום, מועד השתילה היה מאוחר מהמקובל באזור ולכן חשוב לבחון נושאים אלה במועד מוקדם יותר.